

Jak květy Země se
na Českých horách,
kopcích a planinách
tyčí věže, jež jsou
němými svědky úsilí
národa o zobrazení
své země na mapě
světa

Zikmund Winter
Staré listy - 1902

2

1

3

4

5

6

100

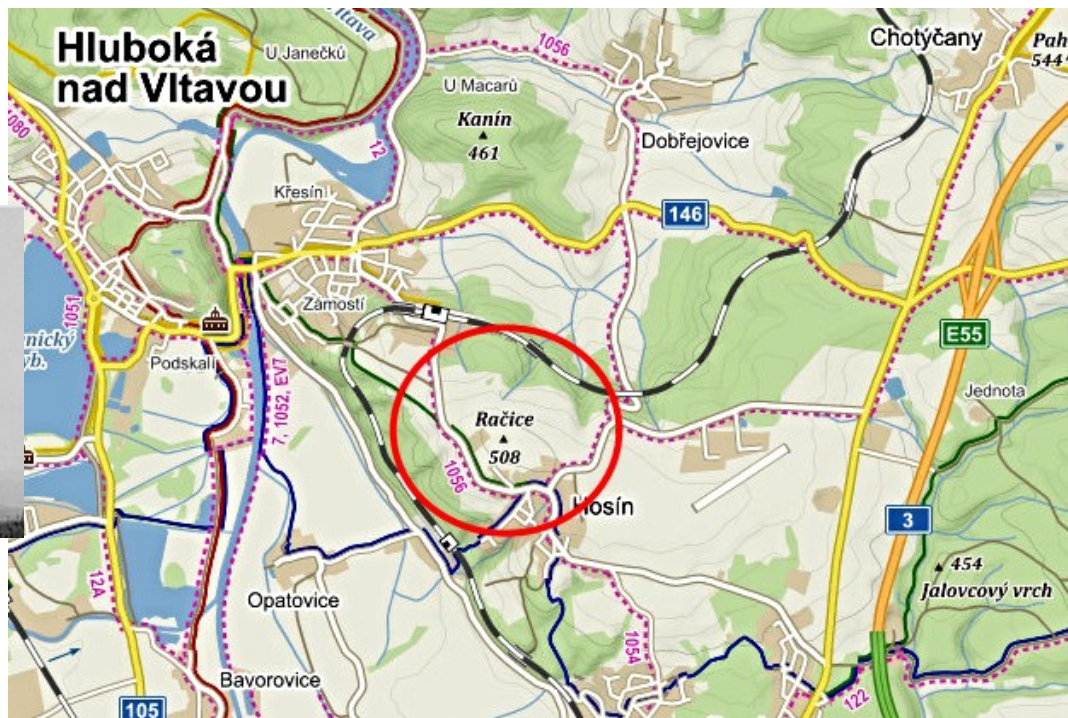
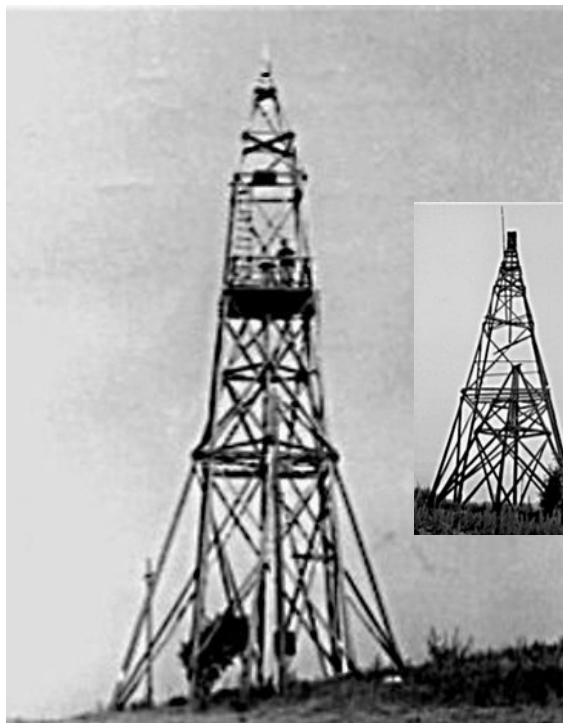

Návřší Račice - 508 m n. m.

Zhruba 3 kilometry na jihovýchod od Hluboké nad Vltavou se nachází obec Hosín. Tato obec leží na holém návřší, jehož vrcholek zvaný Račice vystupuje ve vzdálenosti jen pár set metrů od ní. Přestože návřší nedosahuje příliš velké výšky, je proslulé vynikajícím výhledem do Českobudějovické pánve, na horu Kleť s rozhlednou a televizním vysílačem a na řadu Šumavských kopců. Hezký pohled odtud je také na nedaleký zámek Hlubokou. V době, kdy jsem projížděl touto oblastí, zde postupně stály dvě dřevěné triangulační věže. První byla velmi nízká jednopatrová pyramidová konstrukce a druhá, vyšší, měla dvě patra, přičemž nad druhým hlavním patrem bylo ve špičce věže ještě jedno malé poschodí. Výhled ze druhé, vyšší věže byl tehdy ještě o něco lepší, než je v současné době z vrcholku návřší. U Hosína je také malé letiště, kde se pořádají závody v letecké akrobacii a kde je možno uskutečnit i zajímavý vyhlídkový let nad touto oblastí. Kousek odtud stojí proslulý zámek Hluboká a nedaleko od něj se nachází při Munickém rybníku méně známý lovecký záměček Ohrada, u kterého je malá zoologická zahrada.

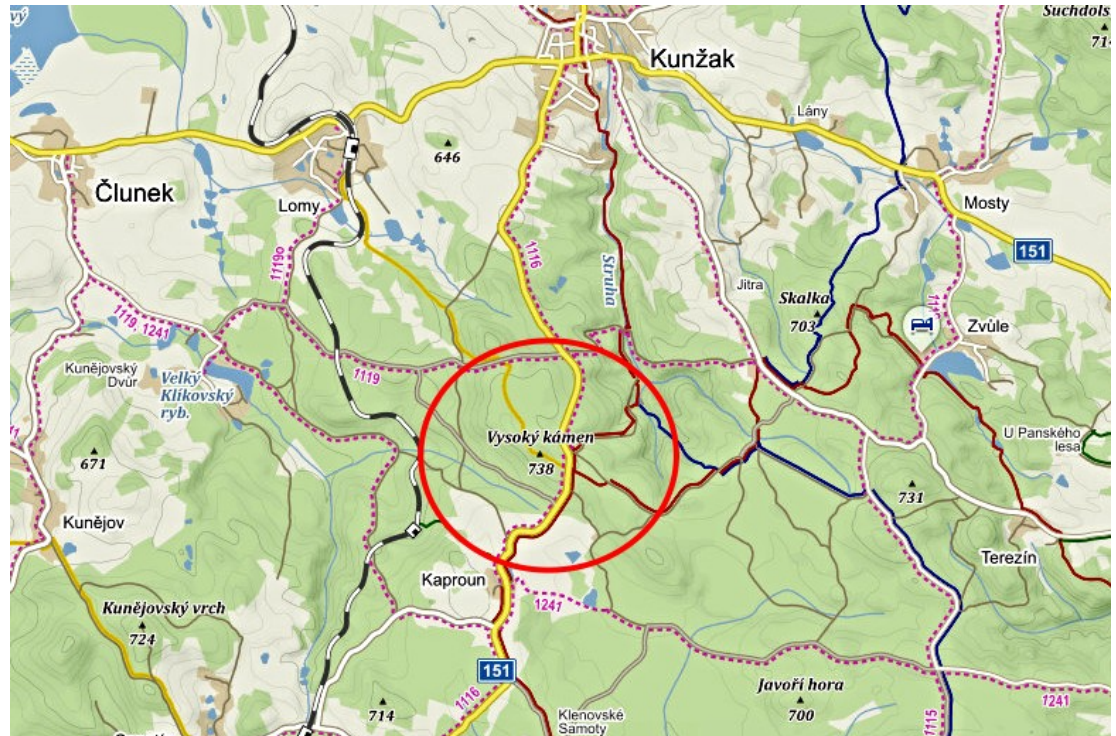
Viz turistická mapa KČT č. 72 Českobudějovicko Návřší Račice 49°02'34" • 14°28'16"

Vysoký kámen - 738 m n. m.

Vysoký kámen, jinak zvaný také Markův kámen (Markstein), je nejvyšším vrcholkem v oblasti České Kanady. Vypíná se asi 3 kilometry na Jih od městečka Kunžak, které se nachází přibližně 15 kilometrů na východ od Jindřichova Hradce. Vysoký kámen kdysi tvořil rozhraní nejen Čech, Moravy a Dolních Rakous, ale i pražské, olomoucké a pasovské diecéze. Odtud pochází i druhý název tohoto kopce Markův kámen (Markstein). Jeho vrcholek uprostřed hlubokých lesů tvoří skalisko s balvany a skalními mísami, které podle některých názorů mohly sloužit i jako obětní kameny. Podle jiné verze to bylo dávné signalizační místo pro ohňová poselství při hrozícím nebezpečí. Na vrcholku skaliska stojí vysoký železobetonový hranol (měřický pilíř), který je významným trigonometrickým bodem I. řádu. Tento hranol dříve tvořil střed dřevěné konstrukce, která měla tvar jednopodlažní triangulační věže. Byly z ní pěkné výhledy do okolních rozsáhlých lesů České Kanady i daleko do vnitrozemí Čech a také na nejvyšší vrchol Českomoravské vrchoviny, kopec Javořici.

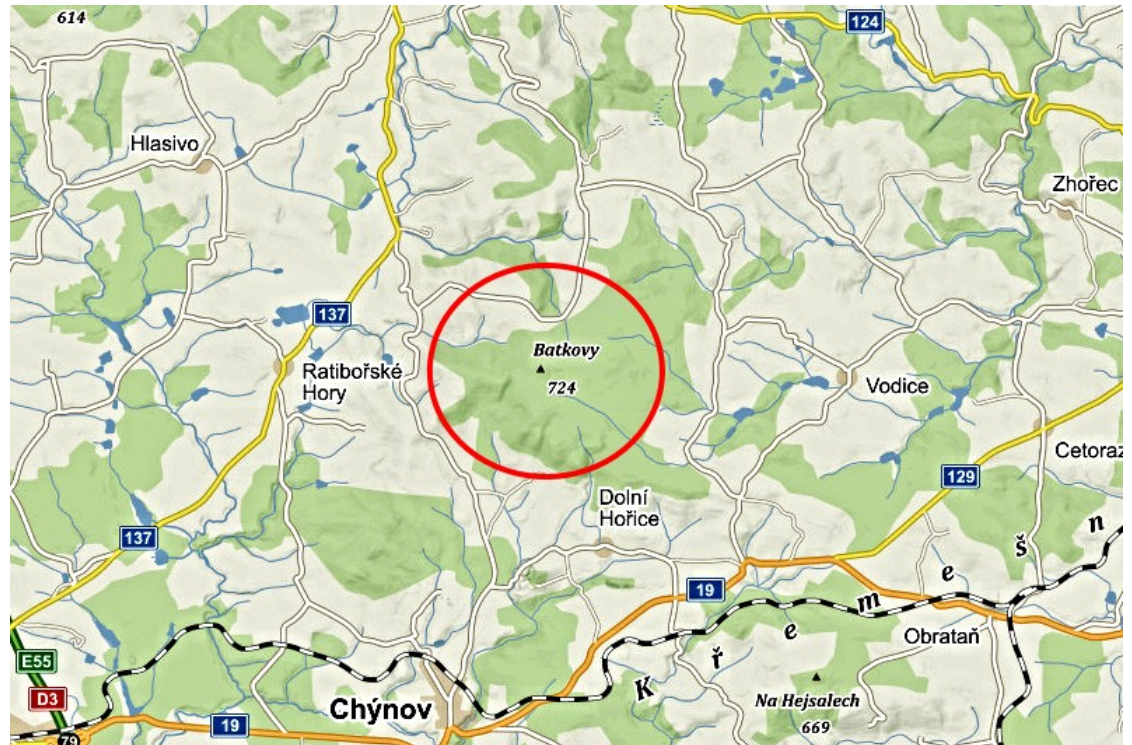
Viz turistická mapa KČT č. 78 Česká Kanada a Slavonicko Vysoký kámen 49°05'16'' • 15°11'10''

Batkovy - 724 m n. m.

Nejvyšší kopec na Táborsku, který se nazývá Batkovy, již patří do oblasti Českomoravské vrchoviny. Vystupuje přibližně 15 kilometrů na severovýchod od Tábora mezi obcemi Chotčiny a Blanička. Na jeho protáhlém hřebetu se rozkládají poměrně velké lesní komplexy se zachovalou přírodou, která je dnes součástí Přírodního parku Polánka. Na Batkovech dříve stávala vysoká dřevěná triangulační věž s šesti poschodími. Z jejího šestého patra se naskýtal výborný výhled na hřebeny České Sibiře, na vrcholky Českomoravské a Jistebnické vrchoviny. Za dobré dohlednosti odtud byla vidět i hora Kleť s rozhlednou a televizním vysílačem a některé Šumavské kopce. V blízkosti místa, na němž v minulosti dřevěná triangulační věž stávala, se dnes tyčí železná telekomunikační věž. Kdyby byla veřejnosti přístupná, jistě by umožňovala také vynikající výhled. Od nedaleké dosti vysoko položené obce Pohnání jsou také hezké výhledy na Táborsko a hřebeny České Sibiře. Asi 6 kilometrů směrem na sever od vrcholku kopce Batkovy leží obec Radvanov, nad níž se vypíná vrch Větrák se zříceninou mohutného, původně třípatrového větrného mlýna.

Viz turistická mapa RČT č. 41 Česká Sibiř a Táborsko sever Batkovy 49°27'52'' • 14°49'57''

Tok - 862 m n. m.

Tok je nejenom nejvyšším kopcem Brd, ale i celého Středočeského kraje. Vypíná se přibližně 8 kilometrů na západ od města Příbram. Nejvyšší bod jeho plochého, zčásti holého temene dosahuje nadmořské výšky 865 metrů. Dřevěná triangulační věž však stávala u okraje lesa v blízkosti ploché planiny místy pokryté malými vřesovišti, asi 200 metrů na severozápad od tohoto vrcholku, na kótě zhruba o tři metry nižší. Měla pět pater, přičemž druhé patro tvořilo pouze předěl mezi dvěma žebříky. Věž v minulosti vévodila jako zdvižený prst celému okolí. Byl z ní nádherný výhled na hřeben Brd, na město Příbram s okolím i do některých vzdálených oblastí včetně města Prahy. Asi půl kilometru odtud směrem na jih bývala myslivna Carvánka, která byla nejvýše položeným obydlím ve středních Čechách. Z planiny v blízkosti vrcholu je v současné době hezký rozhled směrem k severu, na zalesněné hřeben Brd a také je odtud vidět i naše hlavní město Praha. Do těchto krásných míst připomínajících Šumavu, kde se rozkládají rozsáhlé lesní komplexy, je však přístup omezen. Tok se totiž nachází v oblasti Vojenského výcvikového prostoru Jince. Do tohoto prostoru je přístup oficiálně umožněn pouze na propustku, jinak hrozí sankce.

Viz turistická mapa KČT č. 34 Brdy a Rokycansko Tok 49°42'17" • 13°52'36"

Hrad Helfenburk - 683 m n. m.

Hrad Helfenburk se nachází asi 6 kilometrů na severozápad od městečka Bavorov. Tyčí se přímo nad obcí Koječín, na nejjižnějším vrcholku zalesněného hřebene, jenž se nazývá Mláka. Z přírodního parkoviště nedaleko hájovny je to na hrad po modré značce pěšky zhruba kilometr s převýšením přibližně 100 metrů. Hrad Helfenburk založili v letech 1360-70 Rožmberkové. Nikdy nebyl dobyt, dokonce ani husity. V roce 1593 jej Petr Vok z Rožmberka prodal městu Prachatice a od té doby je uváděn již jako pustý. Zachovala se z něj část mohutného třípatrového paláce, zbytky hospodářských budov a opevnění a dvě válcové věže. Jednu z věží nechal Klub českých turistů po roce 1933 opravit, takže od té doby slouží také jako rozhledna. Později byla na této patnáctimetrové kamenné válcové věži postavena ještě malá dřevěná jednopatrová triangulační věž, na kterou se dalo vylézt po krátkém žebříku. Za nějakou dobu ale byla odstraněna. Z hradní věže je dnes nádherný výhled na panorama Šumavy a do Pošumaví s malebnými vesničkami a také do vnitrozemí, kde se rýsují hřebeny Píseckých hor a ještě dále vystupují hřebeny Brd. Přímo pod Helfenburkem pak leží malebná pošumavská vesnička Koječín. Dříve tam bývala hospoda, kde se často hrávalo na harmoniku a vozembouch a zpívaly se různé lidové písničky ze Šumavy a Pošumaví.

Viz turistická mapa KČT č. 70 Pošumaví Prachaticko

Hrad Helfenburk 49°08'10" • 14°00'22"

